

EDUSKUNNAN VASTAUS 13/2001 vp

Hallituksen esitys yritys- ja yhteisötietolaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on vuoden 2000 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä yritys- ja yhteisötietolaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 188/2000 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 2/2001 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Yritys- ja yhteisötietolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan yrityksiä ja yhteisöjä yksilöivien yhtenäisten tunnusten antamiseen ja käyttöön sekä yrityksiä ja yhteisöjä koskevien tunniste- ja perustietojen ilmoittamiseen, keräämiseen ja tallentamiseen Patentti- ja rekisterihallituksen ja Verohallituksen yhteisesti ylläpitämään yritys- ja yhteisötietojärjestelmään, järjestelmän ylläpitämiseen ja järjestelmään sisältyvien tietojen luovuttamiseen.

Tätä lakia sovelletaan myös yrityksiä ja yhteisöjä koskevien tietojen ilmoittamiseen ja luovuttamiseen yritys- ja yhteisötietojärjestelmään liittyviin kantarekistereihin siten kuin tässä laissa ja muussa laissa säädetään.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *yritys- ja yhteisötunnuksella* jokaiselle rekisteröintivelvolliselle annettavaa ja sen yksilöivää järjestysnumerosta ja tarkistusnumerosta muodostuvaa tunnistetta;

2) *yhteisöllä* 3 §:n 1 momentissa mainittuja yksityis- ja julkisoikeudellisia oikeushenkilöitä;

3) *yrityksellä* elinkeinotoimintaa harjoittavaa yhteisöä ja luonnollisen henkilön elinkeinoa sekä muita 3 §:n 1 momentissa mainittuja rekisteröitäviä yksiköitä;

4) *rekisteröintivelvollisella* yrityksiä ja yhteisöjä sekä 3 §:n 2 momentissa mainittuja rekisteröitäviä yksiköitä;

5) *yritys- ja yhteisötietojärjestelmällä* automaattisen tietojenkäsittelyn avulla pidettävää yhtenäistä tietojärjestelmää, joka muodostuu järjestelmää ylläpitävien viranomaisten käyttöön tallettavista rekisteröintivelvollisten tunnistus- ja perustiedoista ja näitä tietoja sisältävästä rekisteristä sekä tarvittavista yhteyksistä tietoja ylläpitäviin järjestelmiin ja yleisiin tietoverkkoihin;

6) *yritys- ja yhteisötunnusrekisterillä* tässä laissa yritys- ja yhteisötietojärjestelmään tallettavaksi säädettyjä tietoja sisältävää yleiseen käyttöön tarkoitettua rekisteriä; sekä

7) *kantarekistereillä* yritys- ja yhteisötietojärjestelmään liittyviä Patentti- ja rekisterihallituksen ylläpitämiä kauppa- ja säätiörekistereitä sekä verohallinnon ylläpitämiä työnantaja-, ennakkoperintä- ja arvonlisäverovelvollisten rekistereitä.

3 §

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään rekisteröitävät yksiköt

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään rekisteröidään seuraavat yhteen tai useampaan asianomaiseen kantarekisteriin rekisteröitävät yritykset ja yhteisöt:

1) elinkeinotoimintaa harjoittava luonnollinen henkilö ja kuolinpesä;

2) avoin yhtiö, kommandiitti-yhtiö, osakeyhtiö, osuuskunta, yhdistys, säätiö ja muu yksityisoikeudellinen oikeushenkilö;

3) valtio ja sen laitos, kunta, kuntayhtymä, seurakunta ja muu uskonnollinen yhdyskunta sekä muu julkisoikeudellinen oikeushenkilö;

4) eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä;

5) ulkomaisen yhteisön tai säätiön Suomessa oleva sivuliike;

6) arvonlisäverolain (1501/1993) mukaisesti arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkittävä ulkomainen elinkeinonharjoittaja;

7) tuloverolaissa (1535/1992) tarkoitettu elinkeino- tai verotusyhtymä; sekä

8) tuloverolaissa tarkoitettu yhteisetuus.

Mitä tässä laissa säädetään yrityksen ja yhteisön rekisteröimisestä yritys- ja yhteisötietojär-

jestelmään, sovelletaan myös muuhun kuin I momentissa tarkoitettuun:

1) ennakkoperintälaissa (1118/1996) tarkoitettuun työnantajarekisteriin merkittävään työnantajaan;

2) ennakkoperintälaissa tarkoitettuun ennakkoperintärekisteriin merkittävään luonnolliseen henkilöön;

3) arvonlisäverolaissa tarkoitettuun arvonlisäverovelvolliseen tai siinä tarkoitettulla tavalla arvonlisäverovelvolliseksi hakeutuvaan; sekä

4) eräistä vakuutusmaksuista suoritettavasta verosta annetussa laissa (664/1966) tarkoitettuun vakuutusmaksuverovelvolliseen.

4 §

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään talletettavat tiedot

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään talletetaan yritys- ja yhteisötunnuksen lisäksi ilmoituksen perusteella rekisteröintivelvollisista seuraavat tunnistetiedot:

1) tiedot siitä, millä nimellä tai nimillä toimintaa harjoitetaan;

2) kotipaikka tai kunta, josta toimintaa johdetaan;

3) luonnollisen henkilön nimi ja henkilötunnus tai, milloin henkilölle ei voida antaa henkilötunnusta, hänen syntymäaikansa ja siihen liittyvä järjestelmän sisäinen tunnistus; sekä

4) posti- ja käyntiosoite sekä muut rekisteröintivelvollisen mahdollisesti ilmoittamat yhteystiedot.

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään talletetaan soveltuvin osin myös perustiedot rekisteröintivelvollisten:

1) toimialaa tai toiminnan laatua sekä kieltä koskevista verohallinnon rekistereihin tehtävistä merkinnöistä;

2) toiminnan harjoittamisen oikeudellisesta muodosta;

3) arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkitsemisestä ja sen perusteesta;

4) vakuutusmaksuverovelvollisuudesta;

5) ennakkoperintärekisteriin merkitsemisestä;

- 6) työnantajarekisteriin merkitsemisestä;
 7) yrityksen tai yhteisön merkitsemisestä muuksi kuin 3—6 kohdassa tarkoitetuksi verotuksen yksiköksi;
 8) ilmoittautumisesta ja merkitsemisestä kaupparekisteriin;
 9) ilmoittautumisesta ja merkitsemisestä säätiörekisteriin;
 10) yrityksen tai yhteisön purkautumisesta, toiminnan keskeytyksestä ja lopettamisesta sekä luonnollisen henkilön elinkeinotoiminnan lopettamisesta; sekä
 11) yrityksen tai yhteisön muusta oikeudellisesta toimintakyvystä.

5 §

Yritys- ja yhteisötunnusrekisteriin merkittävät tiedot

Yritys- ja yhteisötunnusrekisteriin merkitään 4 §:ssä luetellut tiedot lukuun ottamatta seuraavia vain verotuksen tarpeita varten ylläpidettyjä tietoja:

- 1) luonnollisen henkilön henkilötunnus, henkilön nimi, jos hän käyttää toiminnassaan rekisteröityä toiminimeä, ja muu kuin yleiseen käyttöön tarkoitettu osoite;
- 2) muuta kuin elinkeinotoimintaa harjoittavan luonnollisen henkilön ja kuolinpesän tunnistetiedot, edellä 4 §:n 2 momentin 2—7 ja 10 kohdassa tarkoitettuja tietoja lukuun ottamatta; sekä
- 3) verotusyhtymän tunnistetiedot ja perustiedot, edellä 4 §:n 2 momentin 2—7 ja 10 kohdassa tarkoitettuja tietoja lukuun ottamatta.

Yrityksen ja yhteisön sekä muun rekisteröintivelvollisen, jonka toiminta katsotaan kokonaan päättyneeksi, yhteystiedot poistetaan yritys- ja yhteisötunnusrekisteristä vuoden kuluttua toiminnan päättymisestä.

6 §

Luonnollisen henkilön yritys- ja yhteisötunnuksen pysyvyys

Luonnollinen henkilö saa 3 §:ssä tarkoitettuja toimintojaan varten yhden yritys- ja yhteisötunnuksen, joka on pysyvä. Luonnollisen henkilön yritys- ja yhteisötunnus pysyy muuttumattomana silloinkin, kun elinkeinotoiminnan lopettamisen jälkeen toiminta myöhemmin aloitetaan uudelleen joko entisellä tai uudella toimialalla. Luonnollisen henkilön saamaa yritys- ja yhteisötunnusta ei voida luovuttaa toiselle henkilölle eikä sitä voida siirtää toimintamuodon muutoksessa syntyvälle muulle yritysmuodolle.

Jos luonnollisen henkilön jakamaton kuolinpesä jatkaa kuolleen henkilön elinkeinotoimintaa, toiminnassa käytetään kuolleen henkilön yritys- ja yhteisötunnusta kuolinvuotta kolmanneksi seuraavan vuoden loppuun asti. Tämän jälkeen elinkeinotoimintaa katsotaan verotuksellisesti harjoitettavan yhtymänä, jolle annetaan oma yritys- ja yhteisötunnus.

Luonnollisen henkilön konkurssipesälle annetaan oma yritys- ja yhteisötunnus.

7 §

Oikeushenkilön yritys- ja yhteisötunnuksen pysyvyys

Oikeushenkilön yritys- ja yhteisötunnus on pysyvä koko sen toiminnan ajan. Tunnus ei myöskään muutu, jos oikeushenkilömuotoa muutetaan laissa säädetyllä tavalla.

Sulautumisessa vastaanottavan oikeushenkilön yritys- ja yhteisötunnus säilyy entisenä ja sulautuvien oikeushenkilöiden yritys- ja yhteisötunnukset lakkaavat. Sulautumisessa, jossa vähintään kaksi oikeushenkilöä sulautuu perustamalla yhdessä vastaanottavan oikeushenkilön, saa syntyvä uusi oikeushenkilö uuden yritys- ja yhteisötunnuksen.

Jakautumisessa, jossa jakautuvan oikeushenkilön kaikki varat ja velat siirtyvät kahdelle tai useammalle vastaanottavalle oikeushenkilölle, uudet oikeushenkilöt saavat kukin uuden yritys-

ja yhteisötunnuksen. Jos jakautuminen toteutetaan siten, että vain osa jakautuvan oikeushenkilön varoista ja veloista siirtyy yhdelle tai useammalle vastaanottavalle oikeushenkilölle, jakautuvan oikeushenkilön yritys- ja yhteisötunnus säilyy entisellään ja perustettava oikeushenkilö saa tai perustettavat oikeushenkilöt saavat uuden yritys- ja yhteisötunnuksen.

Jos avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö katsotaan purkautuneeksi, toimintaa jatkavalle luonnolliselle henkilölle annetaan oma yritys- ja yhteisötunnus, johon sovelletaan 6 §:n säännöstä luonnollisen henkilön yritys- ja yhteisötunnuksen pysyvyydestä.

Oikeushenkilön konkurssipesä saa oman yritys- ja yhteisötunnuksen.

8 §

Muiden rekisteröintivelvollisten tunnusten pysyvyys

Muun kuin 6 ja 7 §:ssä tarkoitettujen rekisteröintivelvollisten, kuten tuloverolaisissa tarkoitettujen verotusyhtymän ja laivanisännistöyhtiön, yritys- ja yhteisötunnus siirtyy uudelle yksikölle tuloverolain 24 §:ssä tarkoitettussa toimintamuodon muutoksessa, jossa aikaisemmin harjoitetun toiminnan varat ja velat siirtyvät jatkajalle samoista arvoista.

9 §

Yritys- ja yhteisötunnuksen antaminen

Rekisteröintivelvolliselle annetaan yritys- ja yhteisötunnus sen tekemän 10 §:ssä tarkoitettujen perustamisilmoituksen perusteella. Tunnuksen antaa joko Patentti- ja rekisterihallitus tai verovirasto. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös muu ilmoituksia vastaanottava viranomainen oikeuttaa tunnuksen antamiseen. Tunnuksen merkitsee rekisteriin sen antamisesta päättävä viranomainen. Tunnus voidaan antaa myös viranomaisen aloitteesta, jos se on tarpeen viranomaisen lakisääteisen tehtävän hoitamiseksi.

10 §

Perustamisilmoitus

Rekisteröintivelvollisen yrityksen tai yhteisön perustamisesta tai elinkeinotoiminnan aloittamisesta on ilmoitettava tarkoitusta varten vahvistetulla perustamisilmoituslomakkeella. Ilmoitus voidaan toimittaa Patentti- ja rekisterihallitukseen, maistraattiin, työvoima- ja elinkeinokeskukseen tai verovirastoon.

Perustamisilmoituksessa on annettava seuraavat tiedot ja asiakirjat:

1) lomakkeen perusosassa yritys- ja yhteisötietojärjestelmään merkittävät 4 §:n 1 momentin mukaiset tiedot, tieto siitä, mihin rekistereihin ilmoitaudutaan, sekä asiamiehen tai muun yhdys henkilön yhteystiedot;

2) veroviranomaisen osassa tiedot arvonlisäverovelvolliseksi, vakuutusmaksuverovelvolliseksi tai säännöllisesti palkkoja maksavaksi työnantajaksi merkitsemistä varten sekä tiedot ennakoperintärekisteriin merkitsemistä ja ennakon määräämistä varten;

3) Patentti- ja rekisterihallituksen osassa kauppa- ja säätiörekisteriin rekisteröitäväksi säädetyt sellaiset tiedot, joita ei ole ilmoitettu perusosassa, sekä toimintamuodon perusteella määräytyvät liitteet.

Edellä 3 §:n 2 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettujen luonnollisten henkilöiden, joilla ei ennakoperintälain tai arvonlisäverolain säännösten mukaan ole velvollisuutta ilmoittautua rekisteröitäväksi verohallinnon työnantaja- tai ennakoperintärekisteriin eikä arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, sekä mainitun momentin 4 kohdassa tarkoitettujen luonnollisten henkilöiden voivat antaa tietonsa erikseen tätä tarkoitusta varten vahvistettua lomaketta käyttäen.

11 §

Muutos- ja lopettamisilmoitus

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään 4 §:n 1 momentin mukaisesti talletetun seikan muuttamisesta tulee viivytyksittä tehdä ilmoitus tarkoitusta varten vahvistetulla ilmoituslomakkeella.

Ilmoitus on tehtävä myös 4 §:n 2 momentin 2—10 kohdan mukaisten tietojen tai niiden perusteissa tapahtuneiden muutosten johdosta samoin kuin muun sellaisen asiantilan muuttumisesta, josta voimassa olevien säännösten mukaan tulee ilmoittaa kantarekisteriin.

Ilmoituksen toimittamisessa noudatetaan, mitä 10 §:n 1 momentissa säädetään perustamisilmoituksen toimittamisesta.

12 §

Toiminnan keskeyttäminen

Jos rekisteröintivelvollinen ei ole aloittanut elinkeinotoimintaansa tai aloitettu toiminta on keskeytynyt joko määrääjäksi tai toistaiseksi, on tästä tehtävä ilmoitus noudattaen mitä 10 ja 11 §:ssä säädetään perustamis- ja muutosilmoituksen tekemisestä. Jos toiminta keskeytetään toistaiseksi, yritys- ja yhteisötietojärjestelmään talletetaan tieto elinkeinonharjoittajan poistamisesta ennakkoperintä-, työnantaja- ja arvonnalisäverovelvollisten rekisteristä. Toiminnan uudelleen aloittamisesta on ilmoitettava viipymättä muutosilmoituksella.

13 §

Viranomaismerkinnät

Sellaisesta yritys- ja yhteisötietojärjestelmään sisältyvän tiedon muutoksesta, joka rekisteröidään asianomaiseen kantarekisteriin ilman erityistä ilmoitusta tuomioistuimen tai viranomaisen tekemän tiedonannon perusteella, tai jonka muutoin kantarekisterin pitäjä kyseistä rekisteriä koskevien säännösten nojalla on oikeutettu tekemään viran puolesta, tehdään myös yritys- ja yhteisötietojärjestelmään viran puolesta vastaava muutos.

14 §

Vastuu ilmoitusten tekemisestä

Rekisteri-ilmoituksen tekemisestä ovat vastuussa:

- 1) yksityinen elinkeinonharjoittaja;

- 2) avoimen yhtiön puolesta yhtiömiehet;

- 3) kommandiittiyhtiön puolesta henkilökohtaisesti vastuunalaiset yhtiömiehet;

- 4) laivanisännistöyhtiön puolesta laivanisännät;

- 5) osakeyhtiön, osuuskunnan, säästöpankin, hypoteekkiyhdistyksen, vakuutusyhdistyksen, asumisoikeusyhdistyksen ja säätiön puolesta hallituksen varsinaiset jäsenet;

- 6) valtion liikelaitoksen puolesta hallituksen varsinaiset jäsenet;

- 7) aatteellisen yhdistyksen puolesta hallituksen puheenjohtaja;

- 8) ulkomaisen elinkeinonharjoittajan sivuliikkeen puolesta sen toiminimen kirjoittajaksi tai edustajaksi valittu henkilö;

- 9) eurooppalaisen taloudellisen etuyhtymän puolesta sen johtaja; sekä

- 10) verohallinnon rekistereihin merkittävien muiden rekisteröintivelvollisten puolesta verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 9 §:ssä mainitut ilmoitusvelvolliset tai arvonnalisäverolain 13 §:ssä tarkoitetun yhtymän osakkaat.

Muutosilmoituksen tekemisestä on osakeyhtiössä, säästöpankissa, vakuutusyhdistyksessä ja valtion liikelaitoksessa vastuussa myös toimitusjohtaja, osuuskunnassa osuuskuntalainen (247/1954) 80 §:ssä tarkoitettu hallinnon hoitaja sekä yhtiössä, johon sovelletaan asunto-osakeyhtiölakia (809/1991), ja asumisoikeusyhdistyksessä lisäksi isännöitsijä. Jos yksityinen elinkeinonharjoittaja tai avoimen yhtiön yhtiömies taikka kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies kuolee, on myös hänen kuolinpesänsä osakas, ei kuitenkaan perintökaaren (40/1965) 21 luvun 18 §:ssä tarkoitettu osakas, vastuussa ilmoituksen tekemisestä.

Perustamis-, muutos- tai lopettamisilmoitus on jonkun sen tekemisestä vastuussa olevan tai hänen valtuuttamansa henkilön allekirjoitettava.

15 §

Kirjeissä ja lomakkeissa mainittavat tiedot

Sellaisen yritys- ja yhteisötietojärjestelmään rekisteröidyn rekisteröintivelvollisen, joka on

rekisteröity myös kaupparekisteriin, arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin tai työnantajarekisteriin, on kirjeissään ja lomakkeissaan mainittava yritys- ja yhteisötunnus. Ulkomaisen elinkeinonharjoittajan sivuliikkeen kirjeissä ja lomakkeissa on lisäksi mainittava elinkeinonharjoittajan toiminimi, oikeudellinen muoto, kotipaikka, rekisteri, johon elinkeinonharjoittaja on kotimaassaan merkitty, ja rekisterinumero tuossa rekisterissä, sekä mahdollinen selvitystila.

Konkurssipesän kirjeissä ja lomakkeissa on mainittava myös konkurssivelallisen yritys- ja yhteisötunnus.

Edellä 1 ja 2 momentissa säädetty yritys- ja yhteisötunnuksen merkitsemisvelvollisuus ei koske luonnollisen henkilön yksityistaloutta koskevia kirjeitä ja lomakkeita.

16 §

Tietojen antaminen yritys- ja yhteisötunnusrekisteristä

Jokaisella on oikeus saada yritys- ja yhteisötunnusrekisterin merkinnöistä tietoja, otteita ja todistuksia. Yritys- ja yhteisötunnusrekisteristä voidaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentin estämättä luovuttaa tietoja sähköisessä muodossa.

Tietojen hankkiminen yritys- ja yhteisötunnusrekisteristä yleisten tietoverkkojen kautta on maksutonta. Muutoin perittävien maksujen osalta noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) erikseen säädetään.

17 §

Ylläpitoviranomaisten rekisteröintivastuut

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmään talletettavien tietojen oikeusvaikutukset määräytyvät kantarekistereitä koskevien säännösten mukaan. Yritys- ja yhteisötunnusrekisteriin tehtävien merkintöjen oikeellisuudesta vastaa Patentti- ja rekisterihallitus sen kantarekistereihin merkittäväksi säädettyjen tietojen osalta ja Verohallitus

muiden yritys- ja yhteisötunnusrekisteriin merkittävien tietojen osalta.

18 §

Muutoksenhaku ja oikaisu

Muutoksenhaussa ja oikaisussa noudatetaan, mitä niistä asianomaisten kantarekistereiden osalta tai muutoin erikseen säädetään.

19 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 10 §:n 1 momentissa tai 11 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen antamisen tai jättää ilmoittamatta 12 §:ssä tarkoitettua keskeytetyn toiminnan jatkamisesta, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, yritys- ja yhteisötietoilmoituksen laiminlyönnistä sakkoon.

Joka tahallaan jättää noudattamatta, mitä 15 §:ssä säädetään kirjeissä ja lomakkeissa mainittavista tiedoista, on tuomittava yritys- ja yhteisötunnuksen käytön laiminlyönnistä sakkoon.

20 §

Tarkemmat säännökset

Tarkempia säännöksiä yritys- ja yhteisötunnuksen teknisestä muodosta, lopettaneiden yritysten ja yhteisöjen tietojen käsittelystä yritys- ja yhteisötunnusrekisterissä sekä yritys- ja yhteisötietojärjestelmän ylläpidosta ja kustannusten jaosta viranomaisten kesken samoin kuin muusta tämän lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

21 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2001. Sen 16 § tulee kuitenkin voimaan vasta päivänä kuuta 2001.

Tällä lailla kumotaan liike- ja yhteisötunnuksesta 22 päivänä maaliskuuta 1991 annettu asetus (598/1991).

Mitä muualla lainsäädännössä säädetään liike- ja yhteisötunnuksesta sekä kauppa- tai säätiörekisterinumerosta, sovelletaan tämän lain voimaantulon jälkeen yritys- ja yhteisötunnukseen.

22 §

Siirtymäsäännökset

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin. Tässä laissa tarkoitetuille rekisteröintivelvollisille voidaan jo ennen lain voimaantuloa antaa yritys- ja yhteisötunnus.

Edellä 19 §:n 2 momentissa olevaa säännöstä seuraamuksesta kirjeissä ja lomakkeissa mainittavien tietojen laiminlyönnistä ei sovelleta vuoden aikana lain voimaantulosta sellaisiin rekisteröintivelvollisiin, jotka eivät lain voimaan tullessa ole olleet velvollisia käyttämään vastaavaa tunnusta. Yritys- ja yhteisötunnusta vastaavana nimikkeenä voidaan jo olemassa olevissa kirje- ja muissa lomakkeissa käyttää liike- ja yhteisötunnusta tai sen lyhennettä kolmen vuoden ajan lain voimaantulosta lukien.

Sellaisista yrityksistä ja yhteisöistä, joiden toiminta on todettu kokonaan päättyneeksi ennen vuotta 1999, yritys- ja yhteisötunnusrekisteristä julkisesti saatavilla pidetään vain nimitietoja, yritys- ja yhteisötunnusta ja tietoa siitä, että toiminta on lopetettu.

Laki

kaupparekisterilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 2 päivänä helmikuuta 1979 annetun kaupparekisterilain (129/1979) 17 b ja 20 §, sellaisina kuin ne ovat 17 b § laissa 1716/1995 ja 20 § laissa 1122/1993,

muutetaan 1 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 momentin 3 kohta, 14 §:n 1 momentti, 15 ja 16 §, 18 §:n 1 momentti, 21 §:n 1 ja 2 momentti sekä 25, 27, 30 ja 31 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 2 momentti, 16 § ja 21 §:n 1 ja 2 momentti mainitussa laissa 1122/1993, 3 §:n 1 momentin 3 kohta ja 25 § laissa 1300/1994, 15 § osaksi mainituissa laeissa 1122/1993 ja 1300/1994 sekä laissa 1075/1994, 27 § laeissa 232/1990 ja 147/1997, 30 § osaksi mainitussa laissa 1716/1995 ja 31 § laissa 229/1993, sekä

lisätään 2 §:ään uusi 2 momentti ja 21 a §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 1122/1993, uusi 2 momentti seuraavasti:

1 §

Kaupparekisteriä pitää Patentti- ja rekisterihallitus, jota tässä laissa sanotaan rekisteriviranomaiseksi. Kaupparekisteriasioissa toimivat

maistraatit ja työvoima- ja elinkeinokeskukset paikallisviranomaisina siten kuin tässä laissa ja muutoin erikseen säädetään.

2 §

Perusilmoitus tehdään tätä tarkoitusta varten vahvistetulla perustamisilmoituslomakkeella niin kuin yritys- ja yhteisötietolain (/200) 10 §:ssä säädetään.

3 §

Perusilmoituksen ovat velvolliset tekemään:

3) elinkeinotoimintaa harjoittava luonnollinen henkilö (*yksityinen elinkeinonharjoittaja*) siten kuin elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetussa laissa (122/1919) säädetään; ei kuitenkaan maatilatalouden eikä kalastuksen harjoittaja;

14 §

Jos asiantilassa, josta on tehty merkintä kaupparekisteriin, tapahtuu muutos, on siitä viivytyksettä tehtävä rekisteriviranomaiselle ilmoitus (*muutosilmoitus*) siten kuin yritys- ja yhteisötietolain 11 §:ssä säädetään.

15 §

Rekisteri-ilmoituksen tekemisestä ja allekirjoittamisesta vastuullisista henkilöistä säädetään yritys- ja yhteisötietolain 14 §:ssä.

16 §

Jokainen, joka on eronnut kaupparekisteriin merkitystä asemastaan tai jonka rekisteriin merkitty tehtävä on lakannut, saa itse tehdä tästä ilmoituksen.

18 §

Elinkeinotoiminnan lopettamisesta on viivytyksettä tehtävä ilmoitus rekisteriviranomaiselle rekisteriin merkittäväksi. Ilmoitus tehdään tarkoitusta varten vahvistetulla lomakkeella niin kuin yritys- ja yhteisötietolain 11 §:ssä säädetään.

21 §

Jos ilmoitus on puutteellinen tai jos rekisteriviranomainen havaitsee muun esteen rekisteröinnille, ilmoituksen tekijälle on asetettava kohtuullinen määräaika asiakirjassa olevan puutteen poistamista, selityksen antamista ja selvityksen esittämistä varten sekä samalla ilmoitettava, että jollei määräaikaa noudateta, ilmoitus voidaan katsoa rauenneeksi.

Ilmoitusta tehtäessä on suoritettava säädetty maksu.

21 a §

Patentti- ja rekisterihallitus on oikeutettu yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä päivittämään yritysten yhteystiedot.

25 §

Kaupparekisteriin tehdystä merkinnästä ja rekisterimerkinnän poistamisesta on rekisteriviranomaisen toimesta kuulutettava yleisesti saatavilla olevalla tavalla joko sellaisenaan taikka otteina tai viittauksina asiakirjavihkoon otettuun tai rekisteriin merkittyyn asiakirjaan siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

27 §

Kaupparekisteriin tehtävän ilmoituksen antamisesta säädetään yritys- ja yhteisötietolain 10 ja 11 §:ssä. Kun ilmoitus on annettu yritys- ja yhteisötietolain 10 §:n 1 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle, katsotaan elinkeinonharjoittajalle tässä tai muualla laissa säädetty ilmoitusvelvollisuus täytetyksi.

Kaupparekisteriin tehtävät hakemukset ja tiedonannot tulee antaa suoraan rekisteriviranomaiselle.

30 §

Rangaistus kaupparekisteriin tehtävän ilmoituksen laiminlyönnistä säädetään yritys- ja yhteisötietolain 19 §:n 1 momentissa.

31 §

Tarkemmat säännökset ilmoituksiin liitettävistä selvityksistä, rekisteristä ja sen pitämisestä, rekisteriotteiden ja jäljennösten antamisesta samoin kuin muut säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2001.

Jos yksityiselle elinkeinonharjoittajalle, aatteelliselle yhdistykselle tai säätiölle on merkitty rekisteriin useita elinkeinotoimintoja, ne yhdistetään viran puolesta yhdeksi yksiköksi, jolle annetaan elinkeinonharjoittajan, yhdistyksen tai säätiön yritys- ja yhteisötunnus.

Ennen yhdistämistä rekisteriviranomaisen tulee elinkeinonharjoittajalle osoitetulla kirjeellä

tai muulla sopivalla tavalla tiedustella, miten yhdistäminen tehdään. Jollei elinkeinonharjoittaja ole muuta ilmoittanut, myöhemmät elinkeinotoiminnot yhdistetään siihen elinkeinotoimintoon, jonka rekisteröintipäivä on aikaisin. Yksiköiden toimialat yhdistetään ja yhdistettävien elinkeinotoimintojen toiminimet siirretään uuden yksikön aputoiminimiksi.

Kaupparekisteriin ennen vuotta 1994 ilmoitettujen henkilöiden osalta tulee ilmoittaa 3 a §:ssä tarkoitetut henkilötiedot viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2001. Yksityiset elinkeinonharjoittajat, jotka eivät ole ilmoittaneet rekisteriin 3 a §:ssä tarkoitettuja henkilötietoja mainittuun ajankohtaan mennessä, voidaan poistaa kaupparekisteristä noudattaen soveltuvin osin, mitä 24 §:ssä säädetään.

Laki

yrityskiinnityslain 11 ja 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun yrityskiinnityslain (634/1984) 11 §:n 1 momentti ja 12 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 240/1991, seuraavasti:

11 §

Elinkeinonharjoittajaa koskevat muutokset

Elinkeinonharjoittajan yhteisömuodon muuttaminen ei vaikuta yrityskiinnityksen voimassaoloon eikä kiinnityksen tuottamaan etuoikeuteen, jos muutos merkitään kaupparekisteriin yritys- ja yhteisötietolain (/200) 11 §:ssä säädetyn muutosilmoituksen perusteella. Sama koskee yksityisen elinkeinonharjoittajan elinkeinotoiminnan ja kaiken siihen kuuluvan omaisuuden luovuttamista toiselle elinkeinonharjoittajalle, avoimelle yhtiölle tai kommandiittiyhtiölle, jos luovutuksensaajan omaisuuteen ei ole vahvistettu yrityskiinnitystä ja luovutuksensaa-

ja ilmoittaa rekisteriviranomaiselle jatkavansa luovuttajan elinkeinotoimintaa. Ilmoitus tästä on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa luovutuksesta.

12 §

Elinkeinonharjoittajan perinnönjako ja omaisuuden ositus

Jos kuolinpesässä toimitetaan jako tai omaisuuden ositus elinkeinotoiminnan lopettamiseksi, kiinnitys pysyy voimassa. Kiinnityksenhalti-

jan on kuitenkin oikeutensa säilyttämiseksi noudatettava, mitä 9 §:n 3 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2001.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden 11 tai 12 §:n säännösten mukaiseen muutostoimintakseen perustuvaan kiinnitysten siirtoon sekä kiinnityksen voimassaoloon ja etuoikeuteen sovelletaan aikaisemmin voimassa olleita säännöksiä. Tämän lain 11 §:n 1 momentissa mainittu määräaika lasketaan lain voimaantulosta, jos elinkeinotoiminta ja siihen kuuluva omaisuus on luovutettu aikaisemmin.

Yhdistettäessä yksityisen elinkeinonharjoittajan, aatteellisen yhdistyksen tai säätiön elinkeinotoimintoja kaupparekisterilain muuttamisesta annetun lain (/200) siirtymäsäännöksen nojalla siirretään yritys kiinnitykset viran puolesta uudelle yksikölle. Jos useammassa kuin yhdessä yhdistettävässä yksikössä on voimassa olevia yritys kiinnityksiä, ei rekisteriin saa tehdä merkintää yhdistämisestä, ennen kuin kiinnityksen haltijat ovat sopineet ja tehneet hakemuksen kiinnitysten etuoikeudesta tai kiinnitykset on kuoletettu.

Laki

toiminimilain 2 ja 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 2 päivänä helmikuuta 1979 annetun toiminimilain (128/1979) 2 §:n 2 momentti ja 12 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 12 §:n 1 momentti laissa 233/1990, sekä
lisätään 12 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 233/1990 ja laissa 148/1977, uusi 3 momentti seuraavasti:

2 §

Toiminimi voidaan merkitä kaupparekisteriin, jos se on tämän lain mukainen ja selvästi erottuu rekisterissä ennestään olevista toiminimistä. Rekisteriviranomainen voi ennen toiminimen rekisteröimistä elinkeinonharjoittajan hakemuksesta antaa ennakkotiedon siitä, onko toiminimi sellainen, että se voidaan hakemuksessa esitetyillä edellytyksillä merkitä rekisteriin.

12 §

Rekisteröintiin perustuva yksinoikeus toimintanimeen on voimassa siitä päivästä, jona ilmoitus on saapunut yritys- ja yhteisötietolain (/200) 10 §:ssä mainitulle viranomaiselle.

Jos elinkeinonharjoittaja on hakenut rekisteriviranomaiselta ennakkotietoa toiminimen rekisteröimisen edellytyksistä, yksinoikeus toimintanimeen on voimassa päivästä, jona hakemus on jätetty rekisteriviranomaiselle. Yksinoikeutta ei

ole, jos rekisteriviranomainen ennakkotietoa koskevaan hakemukseen antamassaan päätöksessä toteaa, ettei ennakkotietoa voida antaa tai jos elinkeinonharjoittaja ei ole ilmoittanut toiminnimeä merkittäväksi rekisteriin kuuden kuukauden kuluessa yksinoikeuden alkamisesta. Ennak-

kotietoa koskevaan rekisteriviranomaisen päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2001.

Laki

säätiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 5 päivänä huhtikuuta 1930 annetun säätiölain (109/1930) 6 §:n 1 momentti ja 2 momentin johdantokappale, 10 b §, 22 §:n 1 momentti ja 27 §, sellaisina kuin ne ovat 6 §:n 1 momentti ja 10 b § laissa 1172/1994, 6 §:n 2 momentin johdantokappale laissa 400/1964, 22 §:n 1 momentti laissa 349/1987 sekä 27 § mainituissa laeissa 349/1987 ja 1172/1994, sekä

lisätään lakiin uusi 22 a § seuraavasti:

6 §

Säätiörekisteri on koko maalle yhteinen ja sitä pitää Patentti- ja rekisterihallitus. Säätiörekisteriin tehtävistä ilmoituksista noudatetaan, mitä yritys- ja yhteisötietolain (/200) 10 ja 11 §:ssä säädetään. Rekisteri-ilmoituksen tekemisestä ja allekirjoittamisesta vastuullisista henkilöistä säädetään yritys- ja yhteisötietolain 14 §:ssä.

Säätiö on ilmoitettava säätiörekisteriin kuuden kuukauden kuluessa perustamisluvan antamisesta. Ilmoitukseen tulee sisältyä:

10 b §

Jos säätiössä on sellainen 10 a §:ssä tarkoitettu toimitus, jota säätiön muu toimitus ei aseta eikä valvo ja jolle on säännöissä annettu yksinomainen päättämivalta tietyissä asioissa, kuten valta asettaa hallitus sekä ohjata ja valvoa sitä taikka valta päättää säätiön ylläpitämän laitoksen toiminnasta, on tällaisesta toimituksesta sekä sen jäsenistä ja varajäsenistä vastaavasti voimassa, mitä 6 §:n 2 momentin 1 kohdassa, 9 §:n 2 ja 3 momentissa sekä 14 §:ssä säädetään hallituksesta ja sen jäsenistä. Tässä pykälässä

tarkoitettujen toimitusten jäsenten ja varajäsenten vaihtumisesta on tehtävä Patentti- ja rekisterihallitukselle ilmoitus.

22 §

Säätiön hallituksen jäsenten ja säätiön nimenkirjoittajien vaihtumisesta sekä säätiön postiosoitteen muuttumisesta on ilmoitettava säätiörekisteriin merkittäväksi.

22 a §

Patentti- ja rekisterihallitus on oikeutettu yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä päivittämään säätiöiden yhteystiedot.

27 §

Kuolinpesän haltija, joka tahallaan tai huolimattomuudesta jättää määräajassa tekemättä 3 a §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, sakkoon.

Rangaistus 22 §:n mukaisen ilmoituksen laiminlyönnistä, jollei laiminlyöntiä ole pidettävä

virkevirheenä, säädetään yritys- ja yhteisötietolain 19 §:n 1 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2001.

Laki

verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta 30 päivänä joulukuuta 1999 annetun lain (1346/1999) 9 §, sekä
muutetaan 8 § seuraavasti:

8 §

Yritys- ja yhteisötietojärjestelmän julkiset tiedot

Verohallinnon ylläpitämät yritys- ja yhteisötietolaissa (/200) tarkoitettuun yritys- ja yhteisötietojärjestelmään talletetut yritysten ja yhteisöjen tunniste- ja perustiedot tulevat julkisiksi merkittäessä ne mainitussa laissa tarkoitettuun yritys- ja yhteisötunnusrekisteriin.

Verohallinto voi antaa yksilöityä rekisteröityä koskevasta pyynnöstä tiedon siitä, onko ennakkoperintälaissa (1118/1996) tarkoitettu suorituksen saaja merkitty mainitussa laissa tarkoitettuun ennakkoperintärekisteriin, sekä tiedon merkinnän voimassaoloajasta, samoin kuin tie-

don siitä, onko henkilö, yhtymä tai yhteisö merkitty arvonlisäverolaissa (1501/1993) tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, sekä tiedon arvonlisäverovelvollisuuden perusteesta ja rekisteröinnin voimassaoloajasta, vaikka tietoa ei olisi merkitty yritys- ja yhteisötietolaissa tarkoitettuun yritys- ja yhteisötunnusrekisteriin.

Verohallinto voi omasta aloitteestaan ilmoittaa työ- ja käyttökorvauksen maksajalle, jos rekisteröity on poistettu ennakkoperintärekisteristä otteen voimassaoloaikana.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2001.

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 161 §, 166 § ja 218 §:n 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 161 § laeissa 1486/1994 ja 1123/1996 sekä 218 §:n 3 momentti laissa 940/1999, sekä

lisätään 218 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 940/1999, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

161 §

Sen, joka ryhtyy harjoittamaan 1 §:ssä tarkoitettua verollista toimintaa, on tehtävä ennen toiminnan aloittamista yritys- ja yhteisötietolaisissa (/200) tarkoitettu perustamisilmoitus.

Perustamisilmoituksella annettujen tietojen muutoksista samoin kuin verollisen toiminnan päättymisestä on tehtävä viipymättä yritys- ja yhteisötietolaisissa tarkoitettu muutos- tai lopettamisilmoitus.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei sovelleta 147 §:n 2 momentissa tarkoitettuun verovelvolliseen.

166 §

Edellä 161 §:ssä tarkoitettujen ilmoittamisvelvollisuuden täyttämistä vastuussa olevista henkilöistä säädetään yritys- ja yhteisötietolaisissa.

Vastuu muun kuin 161 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusvelvollisuuden täyttämistä kuuluu yhteisön hallitukselle tai hallinnolle. Avoimen yhtiön, kommandiittiyhtiön, laivanisännistöyhtiön ja yhtymän ilmoittamisvelvollisuuden täyttäminen on sellaisen osakkaan velvollisuutena, joka 188 §:n 2 momentin mukaan on verosta vastuussa.

Ilmoittamisvelvollinen muiden kuin 161 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten osalta on holhottavan puolesta holhooja, poissa olevan puolesta hänelle määrätty uskottu mies ja kuolinpesän puolesta se, jolla on pesä hallussaan tai, jos pesä on jaettu, se, jonka hallussa pesä oli jaon aikana.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen ilmoittamisvelvollisuuden täyttämistä ulkomaalaisen puolesta vastaa myös Suomessa oleva edustaja.

218 §

Joka jättää asianmukaisesti täyttämättä 209 c §:ssä säädetyn velvollisuuden tai viranomaisen kehotuksesta huolimatta 162, 162 b tai 165 §:ssä, 166 §:n 2 momentissa, 168 §:n 2 momentissa, 169 §:n 1 momentissa, 170 §:n 1 momentissa, 170 a, 209 tai 209 a §:ssä säädetyn velvollisuuden, on tuomittava *arvonlisäverorikkomuksesta* sakkoon.

Edellä 161 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnistä säädetään yritys- ja yhteisötietolaisissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2001.

Laki

ennakkoperintälain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun ennakkoperintälain (1118/1996) 28 §, 31 §:n 2 momentti ja 55 §:n 2 momentti sekä
lisätään 55 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

28 §

Rekisteröintiä varten annettavat tiedot

Ennakkoperintärekisteriin merkityn ja rekisteröintiä hakevan on annettava rekisterin pitämistä varten tarvittavat tiedot. Ilmoitus on tehtävä tätä tarkoitusta varten vahvistetulla lomakkeella siten kuin yritys- ja yhteisötietolaissa (/200) säädetään.

31 §

Työnantajarekisteri ja ilmoitukset rekisteröintiä varten

Säännöllisesti palkkaa maksavan työnantajan on ennen palkanmaksun aloittamista tehtävä ilmoitus. Tietojen muuttumisesta on myös viipymättä tehtävä ilmoitus. Perustamisilmoituksesta

sekä muutos- ja lopettamisilmoituksesta säädetään yritys- ja yhteisötietolaissa.

55 §

Verorikkomus ja ennakkoperintärikkomus

Joka viranomaisen kehotuksesta huolimatta jättää asianmukaisesti täyttämättä 32—37 §:ssä säädettyt velvollisuudet, on tuomittava *ennakkoperintärikkomuksesta* sakkoon.

Tämän lain 31 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen antamisen laiminlyönnistä säädetään yritys- ja yhteisötietolaissa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2001.

Helsingissä 7 päivänä maaliskuuta 2001